

Tõnis Mölder
Riigikogu liige

14.05.2026 nr 4-14/26-49/2

Vastus selgitustaotlusele

Austatud hr Mölder

Olete esitanud 7.05.2026 selgitustaotluse saadikupuutumatus e äravõtmise teemal, milles on esitatud neli küsimust. Vastan neile järgmist.

1. Kas ja kuidas vormistatakse Riigikogu täiskogu otsustus juhul, kui Riigikogu ei toeta (ei anna nõusolekut) õiguskantsleri ettepanekut RKKTS § 149 punkti 2 tähenduses?

Kui Riigikogu täiskogus ei saa õiguskantsleri ettepanek (RKKTS § 149 p 2 tähenduses) Riigikogu koosseisu häälteenamust, ei vormistata seda eraldi õigusaktina. Ettepaneku vastu võtmata jätmine kajastub Riigikogu täiskogu istungi stenogrammis ja hääletustulemuses. Riigikogu otsust ei sünni, kuna nõutav häälteenamus (vt § 151 lg 5 esimene lause) jääb saamata.

Lisaks vormistatakse istungi kõik Riigikogu täiskogu istunginädala protokollis (vt Lisa).

2. Palun täpsustada, kas „mittetoetav“ hääletustulemus vormistatakse samuti Riigikogu otsusena (aktina) ning milline on Kantslei praktika ja menetlus selle vormistamisel (sh otsuse tekstiline kuju, pealkiri, nummerdus ja allkirjastamise kord).

Nn „mittetoetavat“ hääletustulemust Riigikogu otsusena ei vormistata.

Menetluskäik ja hääletustulemus kajastatakse istungi stenogrammis ja täiskogu istunginädala protokollis. Protokollis on fikseeritud, et *Riigikogu koosseisu häälteenamuse puudumise tõttu jäi õiguskantsleri ettepanek toetuseta.*

Sama lähenemist rakendatakse ka muude otsustuste puhul (nt eelnõu lõpphääletusel), mis nõuavad vastuvõtmiseks Riigikogu koosseisu häälteenamust. Kui nõutavat häälteenamust ei saavutata, ei vormistata selle kohta eraldi „mittetoetavat“ Riigikogu otsust.

Näiteks jäeti 15. aprillil vastu võtmata mitu eelnõu, sh Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja peredele suunatud maksusoodustuste pakett“ eelnõu. Seda kajastati istunginädala protokollis nr 103 järgmise sõnastusega: *Riigikogu koosseisu häälteenamuse puudumise tõttu jääb otsus vastu võtmata* (Vt Lisa 1, kolmapäev, p 5).

3. Palun kinnitada, kuidas Kantslei tõlgendab RKKTS § 151 punkti 6 sätet, mille kohaselt RKKTS § 149 punktides 1 ja 2 ettenähtud juhtudel vormistatakse Riigikogu otsustus Riigikogu otsusena.

RKKTS § 78 kohaselt teeb Riigikogu otsustusi poolthäälteenamusega, kui Eesti Vabariigi põhiseaduses või RKKTS-is ei ole ette nähtud teisiti. See tähendab, et otsustus sünnib, kui hääletamisele pandav küsimus saavutab vajaliku häälteenamuse. Kui vajalikku häälteenamust ei saavutata, ei sünni ka otsustust.

RKKTS §-s 78 viidatud erisuseks õiguskantsleri ettepaneku puhul on RKKTS § 151 lg 5, mis näeb ette, et ettepaneku toetamiseks on nõutav Riigikogu koosseisu häälteenamus. RKKTS § 151 lg 6 kohaldub olukorras, kus Riigikogu võtab vastu otsustuse, s.t toetab õiguskantsleri ettepanekut. Sellisel juhul vormistatakse Riigikogu otsustus Riigikogu otsusena (õigusaktina). Kui ettepanek Riigikogu koosseisu häälteenamust ei saa, ei saa seda otsustust ka Riigikogu otsusena vormistada.

RKKTS § 151 lg 6 rakendamisel lähtutakse seaduse ja otsuse eelnõude analoogiast.

Riigikogu menetluses olevad seaduse või otsuse eelnõud kas võetakse vastu (vastavalt seaduse või otsusena) või jäetakse vastu võtmata. Vastu võetud eelnõu tulemuseks on vastu võetud seaduse või otsuse lõpptekst. Vastu võtmata jäetud eelnõu puhul aga ei koostata eraldi õigusakti, mis kinnitaks selle vastu võtmata jätmist.

Riigikogu pädevuses on arutada ka küsimusi, mida ei menetleta kui eelnõu: õiguskantsleri ettepanek (RKKTS § 149 p 2), Vabariigi Presidendi ettepanek (RKKTS § 149 p 1) ja valitsuse moodustamiseks volituste andmise otsustamine (RKKTS § 131). Seetõttu näebki RKKTS nendel juhtudel (§ 131 lg 3, § 151 lõige 6) ette otsustuse vormistamise õigusaktina (otsusena). Ka nende otsustuste puhul kehtib seaduse ja otsuse eelnõudega sama loogika: kui saavutatakse nõutav häälteenamus, vormistatakse Riigikogu otsus, vastupidisel juhul mitte¹.

4. Kui Kantslei hinnangul on võimalikud erisused (näiteks otsuse vormistamine üksnes ettepaneku toetamise korral), palun viidata, millisel õiguslikul või praktilisel alusel selline eristus tehakse.

Otsustuse vormistamine Riigikogu otsusena vaid juhul, kui ettepanek leiab toetust, põhineb RKKTS §-l 78, RKKTS § 151 lg-s 5 sätestatud häälteenamuse nõudel ja õigusaktide menetlemise üldisel loogikal, mille kohaselt ei koostata eraldi õigusakti selle kohta, kui lõpphääletusel ei saa eelnõu nõutud häälteenamust.

Seda lähenemist toetab ka see, et kriminaalmenetluse seadustiku § 382⁹ lg 1 näeb ette otsuse edastamise just nõusoleku andmise korral (otsus, millega antakse nõusolek süüdistusakti koostamiseks). See on kooskõlas arusaamaga, et õiguslikult määrava tähendusega on nõusoleku olemasolu, mitte selle puudumise eraldi vormistamine õigusaktina.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Antero Habicht

direktor

Lisa: Riigikogu VII istungjärgu 11. töönädala protokoll nr 103

---

¹ Näiteks ei vormistatud Riigikogu otsusena ka 15.04.2019 toimunud hääletuse tulemust, mil Riigikogu ei andnud peaministri kandidaat Kaja Kallasele volitust Vabariigi Valitsuse moodustamiseks. Otsustus jäi sündimata ja see kajastus üksnes stenogrammis.